

Võru Gümnaasiumi õpilaste arenguvestluse korraldamise tingimused ja kord

1. ÜLDSÄTTED JA EESMÄRK

- 1.1. Õpilase arengu toetamiseks korraldatakse temaga koolis vähemalt üks kord õppeaastas toimuv arenguvestlus, mille põhjal lepitakse kokku edasises õppes ja arengu eesmärkides. Arenguvestlusi nimetatakse Võru Gümnaasiumis koostöövestlusteks ning need on osa kooli mentorprogrammist ja karjääriõppe tervikust.
- 1.2. Koostöövestlused jagunevad esmasteks, korduvateks ja probleem- või tugivestlusteks. Koostöövestlus kestab üldjuhul 30–60 minutit.
- 1.3. Koostöövestluse eesmärk on toetada õpilase ennastjuhtivust, õpitahet, vastutust ja heaolu ning aidata õpilasel mõtestada oma õpiteed, õpitulemusi, valikuid, üldpädevusi, tööelu üldoskusi ja tulevikuplaane.
- 1.4. Koostöövestlus tugineb õpilase eneseanalüüsile, õpitulemustele, kohalolule, mentorprogrammi tegevustele, vajadusel e-portfooliotele ning õpilase, mentori, aineõpetajate ja tugispetsialistide tähelepanekutele.
- 1.5. Mentortundides ja lühivestlustes toimuv ei asenda käesolevas korras nimetatud koostöövestlust, kuid toetab selle ettevalmistamist, õpilase arengu järjepidevat märkamist ning kokkulepete täitmise jälgimist.
- 1.6. Vestlustel on õpilasel võimalik ennast ja oma võimeid analüüsida, arutada oma tulevikuplaane, õppetulemusi ja arenemisvõimalusi, tal on võimalik teada anda, mis teda koolis segab ja häirib või vastupidi, mida ta heaks ja tähtsaks peab. Vestlusel pööratakse tähelepanu ka õpilase tugevustele, õpiharjumustele, vaimsele ja sotsiaalsele heaolule, õpivalikutele, karjääriplaanidele ning vajadusel toe kavandamisele.

2. KOOSTÖÖVESTLUSE ETTEVALMISTAMINE JA LÄBIVIIMINE

- 2.1. Koostöövestluse kavandab ja korraldab õpilase mentor. Vestluste ajaperiood lepitakse üldjuhul kokku õppeaasta alguses, arvestades mentorprogrammi, kooli aastaplaani, kokkuvõtvate nädalate ja õpilase õppekoormusega.
- 2.2. Õpilane valmistub koostöövestluseks mentori antud juhiste järgi. Soovitatavalt täidab õpilane enne vestlust eneseanalüüsi või vaatab üle oma e-portfoolio, eesmärgid ja varasemad kokkulepped.

- 2.3. Mentor võib vestluseks valmistudes koondada õpilase õppetulemuste, puudumiste, osalemise, kokkulepete täitmise ning vajadusel õpetajate ja tugispetsialistide tähelepanekute ülevaate.
- 2.4. Vestluse keskmes on õpilase areng ja edasised sammud. Hinnete või probleemide kirjeldamise kõrval keskendutakse põhjuste mõistmisele, õpilase vastutuse toetamisele, õpiharjumuste kujundamisele ning konkreetsete kokkulepete sõlmimisele.
- 2.5. Koostöövestluse tulemusena lepitakse vajadusel kokku tegevuskava, vastutajad, tähtajad ja järeltegevused. Kui õpilane vajab täiendavat tuge, suunab mentor ta koostöös õpilase ja vajadusel vanema / seadusliku esindajaga sobiva spetsialisti või õpetaja juurde.
- 2.6. Kui õppimiskohustusliku õpilase vanema / seadusliku esindajaga ei ole võimalik koostöövestluse aja kokkuleppimiseks kontakti saada või seaduslik esindaja ei ole teist korda ilmunud kokkulepitud ajal arenguvestlusele, toimib kool põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses sätestatud korras ning teavitab õpilase elukohajärgset valla- või linnavalitsust.

3. KOOSTÖÖVESTLUS G1 AASTAL

- 3.1. Koostöövestlus toimub G1 aastal (10. klassis) soovitatavalt G1 õppeaasta II või III perioodil, vastavalt võimalustele ja ajakavale.
- 3.2. G1 aasta koostöövestlusel osalevad mentor, õpilane ja õpilase vanem / seaduslik esindaja. Täisealise õpilase puhul kaasatakse vanem / seaduslik esindaja õpilase nõusolekul või õigusaktidest tuleneval alusel.
- 3.3. Koostöövestluse eesmärgiks on õpilase tausta tundmaõppimine ja arenguvajaduste väljaselgitamine. Vestlus aitab seada õpilase isiklikud eesmärgid, leppida kokku suhtlus- ja koostööpõhimõtted ning märgata õpilase tugevusi ja võimalikku toevajadust.
- 3.4. Soovituslikud teemad koostöövestluseks:
 - õpilase varasem koolikogemus, taustsüsteem, kohanemine ja ootused gümnaasiumile;
 - õpilase tugevused, arenguvajadused, ressursid ja võimalikud takistused;
 - õpilase õpiharjumused, ajaplaneerimine, vastutus ja abi küsimise oskus;
 - õpilase isiklikud eesmärgid gümnaasiumis ning esimese õppeaasta kokkulepped;
 - õpilase väärtused, huvid, huvitegevus ja koolielus osalemine;
 - mentorluse ja karjääriõppe eesmärgid, sh e-portfoolio kasutamine ning arengutegevused (külalisloengud, töövarjutamine, vabatahtlik panus või muu koolis kokkulepitud tegevus);
 - õpilase ja vanema / seadusliku esindaja ootused infovahetusele ning koostööle mentoriga.

4. KOOSTÖÖVESTLUS G2 AASTAL

- 4.1. Koostöövestlus G2 (11. klassis) aastal viiakse vestlus läbi soovitatavalt ajal, mil see toetab õpilase õpitee, suunamooduli, valikkursuste ning uurimis- või praktilise töö / õpilasfirma protsessi kavandamist.
- 4.2. G2 aasta koostöövestlusel osalevad mentor ja õpilane, alaealise õpilase puhul vanem / seaduslik esindaja ning täiskasvanud õpilase soovi või vajaduse korral õpilase vanem / seaduslik esindaja.
- 4.3. Koostöövestluse eesmärgiks on analüüsida õpilase õppetulemusi ja haridustee jätkamise võimalusi ning saada tagasisidet läbitud õppekava kohta. G2 koostöövestlus aitab õpilasel hinnata oma arengut, väärtusi ja valikuid ning kavandada järgmisi samme gümnaasiumi lõpetamise ja edasise õpitee või töö suunas.
- 4.4. Soovituslikud teemad koostöövestluseks:
 - õpilase senine koolikogemus, õpitulemused, kohalolu, pingutus ja õpiharjumused;
 - varasemate eesmärkide ja kokkulepete täitmine ning uute eesmärkide seadmine;
 - õpilase tugevused, arenguvajadused, võimalused ja takistused lähtuvalt õpitee ja karjääri kavandamisest;
 - suunamooduli ja valikkursuste valikud ning nende seos õpilase huvide ja tulevikuplaanidega;
 - uurimis- või praktilise töö / õpilasfirma protsess, ajaplaan ja toevajadus;
 - mentorprogrammi arengutegevused, sh külalisloengute analüüsid, töövarjutamine, vabatahtlik panus ja tööelu üldoskuste mõtestamine;
 - õpilase heaolu, suhted, koormus, tasakaal ja vajadus tugimeetmete järele;
 - õpilase tagasiside koolielule, läbitud õppekavale ja ettepanekud nende muutmiseks.

5. VÄLJAJUHATAV KOOSTÖÖVESTLUS G3 AASTAL

- 5.1. Väljajuhatav koostöövestlus toimub G3 aastal (12. klassis) soovitatavalt III perioodil või peale III perioodi lõppu.
- 5.2. G3 koostöövestlusel osalevad mentor ja õpilane ning õpilase soovi või vajaduse korral õpilase vanem / seaduslik esindaja.
- 5.3. G3 koostöövestluse eesmärk on aidata õpilasel teha kokkuvõtte gümnaasiumis kujunenud arengust ning kavandada teadlikult edasist haridus- ja tööteed.
- 5.4. Soovituslikud teemad koostöövestluseks:

- õpilase õpitulemused, lõpetamise eeldused, kursuste seis ja vajadusel järele- või ümbervastamise plaan;
- riigieksamid, koolieksam või üleminekuperioodil küpsuseksam ning nendega seotud valikud, tähtajad ja ettevalmistus;
- mentorprogrammi tegevuste kokkuvõte: töövarjutamine, vabatahtlik panus, külalisloengud, eneseanalüüs, e-portfoolio ja tööelu üldoskuste areng;
- õpilase edasised õpi- ja karjääriplaanid, kandideerimised, ajateenistus, tööle asumine või muu valitud tee;
- õpilase heaolu, koormus, eksamiperioodi toimetulek ja vajalik tugi;
- õpilase tagasiside koolile ning ettepanekud mentorprogrammi, õppekorralduse ja koolielu arendamiseks.

6. PROBLEEM- VÕI TUGIVESTLUS

- 6.1. Probleemvestluse eesmärgiks on kujunenud olukorra analüüsimine ja edasise tegevuse planeerimine. Probleemvestlust võib nimetada ka tugivestluseks, kui vestluse keskmes on õpilase toetamine, riskide ennetamine või kokkulepitud tugimeetmete kavandamine.
- 6.2. Probleemvestluse algatamine võib toimuda juhtkonna, mentori, õpetaja, tugispetsialisti, õpilase või vanema / seadusliku esindaja soovil või tugimeetme rakendamise eesmärgil.
- 6.3. Probleemvestlusel osalevad mentor ja õpilane ning vajadusel teised õpetajad, tugispetsialistid, vanem / seaduslik esindaja või kooli juhtkonna esindaja.
- 6.4. Soovituslikud teemad koostöövestluseks:
 - tekkinud olukorra või probleemi analüüs, sh põhjused, õpilase ressursid ja takistused;
 - õpilase enda vaade olukorrale, senised lahenduskatsetused ja vajalik tugi;
 - edasine tegevuskava olukorra lahendamiseks või toe rakendamiseks, sh ajalised kokkulepped;
 - kokkulepitud tegevuste elluviimise eest vastutajad;
 - järelkohtumise või kokkulepete ülevaatamise aeg.
- 6.5. Kui vestlusel ilmneb õpilase heaolu, turvalisuse, vaimse tervise või õppetöös püsimisega seotud oluline risk, kaasab mentor esimesel võimalusel kooli tugispetsialisti või juhtkonna esindaja ning tegutseb koolis kehtivate kokkulepete järgi.

7. KOKKUVÕTE, FIKSEERIMINE JA JÄRELTEGEVUSED

- 7.1. Kokkuvõtte läbiviidud vestlusest fikseerib mentor õppeinfosüsteemis Stuudium hiljemalt nädala jooksul pärast vestluse toimumist. Tulemused kantakse õpilase profiilile „Tagasiside ja kommentaarid“ lehel.
- 7.2. Stuudiumis fikseeritakse vestluse toimumise aeg, osalejad, peamised käsitletud teemad, kokkulepped, vastutajad ja tähtajad. Tundlikke isikuandmeid ja delikaatseid asjaolusid kajastatakse üksnes vajalikus ulatuses.
- 7.3. Mentor jälgib kokkulepete täitmist mentortundide, lühivestluste või järgmise koostöövestluse kaudu. Vajadusel täpsustatakse kokkuleppeid ja kaasatakse aineõpetaja, õppenõustaja, koolipsühholoog või muu tugispetsialist.
- 7.4. Kui kokkulepped puudutavad õppetulemuste parandamist, konsultatsioonidel osalemist, järel- või ümbervastamist, valikute muutmist või kooli lõpetamisega seotud kohustusi, suunab mentor õpilase tegutsema vastavalt kooli hindamise, õppekorralduse ja lõpetamise kokkulepetele.
- 7.5. Vanemat / seaduslikku esindajat teavitatakse kokkulepetest juhul, kui ta osales vestlusel, kui õpilane on alaealine ja kokkulepped puudutavad tema õppetöö või heaolu olulisi küsimusi või kui teavitamine on vajalik tugimeetmete rakendamiseks.

8. SOOVITUSLIK KOOSTÖÖVESTLUSE STRUKTUUR

- 8.1. Koostöövestluse soovituslik ülesehitus:

- sissejuhatus ja vestluse eesmärgi kokkuleppimine;
- õpilase eneseanalüüs: mis on õnnestunud, mis vajab tähelepanu, mis on olnud keeruline;
- õpitulemuste, õpiharjumuste, kohalolu ja koormuse arutelu;
- mentorprogrammi tegevuste ja tööelu üldoskuste mõtestamine;
- heaolu, suhted, osalemine koolielus ja vajadusel tugivajadus;
- õpi- ja karjäärivalikud ning järgmised sammud;
- konkreetsed kokkulepped, vastutajad, tähtajad ja järeltegevus.